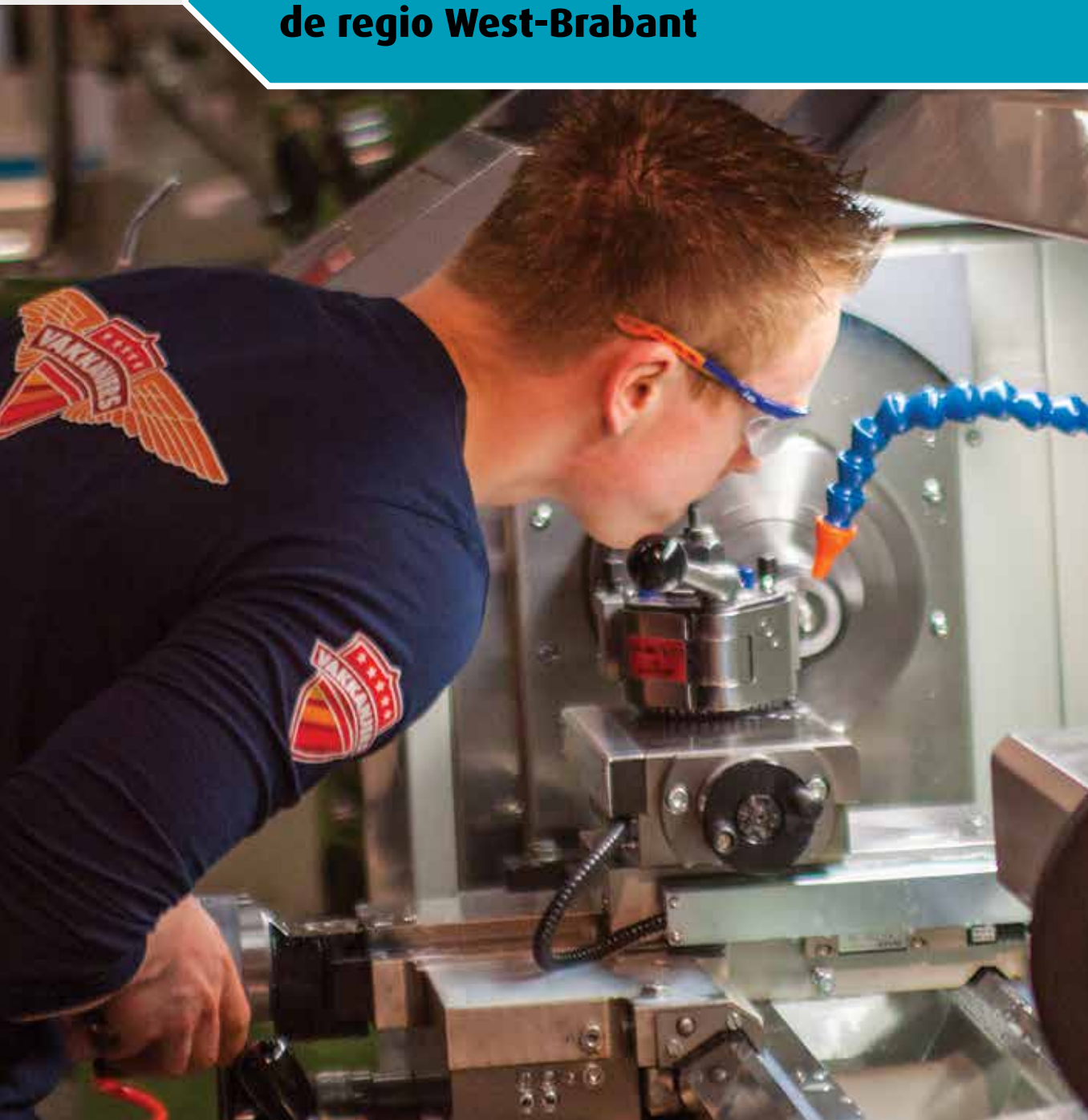

juni 2014

Basiscijfers Jeugd

informatie over de arbeidsmarkt,
het onderwijs en leerplaatsen in
de regio West-Brabant

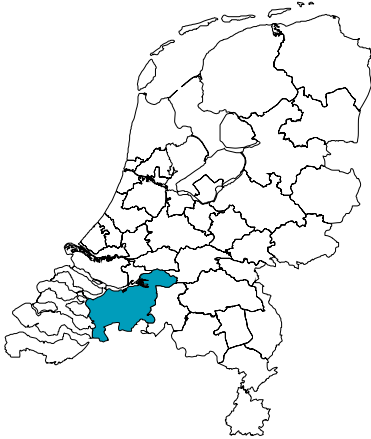

Een gezamenlijke uitgave van:

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Samenvatting

Leeswijzer

De Basiscijfers Jeugd is vernieuwd. Om u optimaal van informatie te voorzien over de stand van zaken rond vraag en aanbod op de stage- en arbeidsmarkt hebben SBB en UWV de opzet van de Basiscijfers Jeugd gewijzigd. Elke uitgave bevat voortaan een achtergrondartikel. Deze keer gaat het artikel over doelmatigheid in het mbo. U vindt dit artikel na de inleiding (p. 3).

Daarna geven we een overzicht van kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door een selectie van beroepen met een gunstig arbeidsmarktperspectief weer te geven (p. 4). Tevens is per bedrijfssector de uitstroom van jongeren uit WW-uitkeringen naar werk opgenomen (p. 4). Vervolgens schetsen we een beeld van de vraag op de arbeidsmarkt aan de hand van het aantal ontstane vacatures (p. 5-6) en van de vraag naar stagiairs met behulp van gemelde tekorten aan leerplaatsen (p. 7) en de ontwikkeling van het aantal leerbedrijven (p. 8-9).

De kenniscentra geven een korte toelichting op de ontwikkelingen op de arbeids- en stagemarkt per beroepsgroep (p. 10-11). Vervolgens tonen we per beroepsgroep de doorstroom van gediplomeerden binnen het onderwijs (p. 12).

Tot slot gaan we in op het aanbod van niet-werkende werkzoekenden. Hierbij wordt gekeken naar jongeren die staan ingeschreven als werkzoekend en jongeren die op dit moment een WW-uitkering ontvangen (p. 13-15).

De Basiscijfers Jeugd verschijnt elke vier maanden. Meer informatie is te vinden op www.kansopwerk.nl en www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Met de Basiscijfers Jeugd geven UWV en SBB een beeld van de actuele kansen en mogelijkheden voor jongeren op de arbeidsmarkt en stagemarkt.

De gegevens in de Basiscijfers Jeugd kunnen het startpunt vormen voor gerichte actie en sectorale verdiepingen in de regio. Zo kunnen de basiscijfers een bijdrage leveren aan de invulling van de regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. UWV en SBB ondersteunen u graag. U vindt alle contactgegevens in het colofon op de achterzijde.

Arbeidsmarkt en stagemarkt

Studenten die nu een diploma halen en op zoek gaan naar werk, hebben in deze regio een gunstig baanperspectief wanneer zij aan de slag willen als onder andere doktersassistent of verspaner. In de afgelopen periode zijn in de bedrijfssectoren bouwnijverheid en onderwijs relatief veel WW-uitkeringen van jongeren beëindigd omdat zij werk hebben gevonden. In de bedrijfssector detailhandel zijn de meeste ontstane vacatures op mbo-niveau. In de periode van december 2013 tot en met maart 2014 waren er in de regio West-Brabant 5.150 mbo vacatures. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar ervoor, december 2012 tot en met maart 2013, is dit aantal gestegen met 15 procent. In de beroepsgroepen transport en logistiek en installatie-, elektro- en metaaltechniek is het aantal vacatures sterk gestegen en in de beroepsgroep zorg gedaald. Vergelijken we de verdeling van het aantal vacatures in de regio West-Brabant met het landelijke beeld, dan blijkt dat er in deze regio relatief veel vacatures zijn in de beroepsgroep installatie-, elektro- en metaaltechniek en weinig in de horeca. Gediplomeerden zijn op zoek naar een baan, studenten hebben behoefte aan een geschikte leerplaats. Knelpunten op de stagemarkt (bol) en leerbanenmarkt (bbi) zijn in deze regio aanwezig in de beroepsgroepen sport, ICT, reizen en media en installatie-, elektro en metaaltechniek. Het aantal studenten dat in de eerste vier maanden van dit kalenderjaar is gestart met

een stage of leerbaan, is in deze regio licht gedaald in vergelijking met dezelfde periode in 2013. Landelijk is het aantal gestarte stages en leerbanen gestegen in deze periode.

Door naar een vervolgopleiding

Steeds meer studenten in de regio West-Brabant kiezen ervoor na hun diploma door te stromen naar een vervolgopleiding binnen het mbo of naar het hbo. Van alle gediplomeerden stroomde 39 procent door naar een vervolgopleiding. Vorig jaar was dit nog 38 procent.

Jongeren op zoek naar werk

Eind april 2014 zijn in de regio West-Brabant 2.821 jongeren tot 27 jaar bij UWV geregistreerd als werkzoekend. Van deze jongeren heeft 43% geen startkwalificatie. Landelijk is dit aandeel hoger (46%). De groep middelbaar opgeleiden (minimaal mbo niveau 2, havo of vwo) heeft in deze regio een aandeel van 46%. Dat is hoger dan het landelijke aandeel (43%). De groep hoogopgeleiden (hbo of wo) heeft in de regio een aandeel van 10%. Dit is gelijk aan het landelijke beeld (10%).

Eind april 2014 waren er 1.370 lopende WW-uitkeringen aan jongeren in de regio. Een jaar eerder waren dat er 1.209. Dit is een stijging van 13%, en dus ongunstiger dan de landelijke ontwikkeling (+1%). De gemeente Breda heeft de meeste lopende WW-uitkeringen. In Woensdrecht is het aantal lopende WW-uitkeringen relatief het meest gestegen. Het totale aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren is in de periode januari t/m april 2014 toegenomen met 44 (3%). De grootste daling is te zien onder jongeren die werkzaam waren in de bouwnijverheid (-51;-50%). Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren die werkzaam waren in de financiële en zakelijke dienstverlening is het meest gestegen (+52;+10%). In dezelfde periode werden 683 WW-uitkeringen aan jongeren beëindigd vanwege werkhervatting. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder is dit een stijging van 49 (+8%).

(Macro-)doelmatigheid in het mbo

Om studenten ook in de toekomst goed onderwijs te kunnen bieden, zodat zij goed voorbereid de arbeidsmarkt betreden, is er momenteel veel aandacht voor doelmatigheid. maar wat is doelmatigheid eigenlijk?

Onder (macro)doelmatigheid verstaat het georganiseerd onderwijs en bedrijfsleven, verenigd in SBB ten eerste dat het opleidingsaanbod zoveel mogelijk aansluit op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Ten tweede betekent doelmatigheid dat publieke en private middelen effectief worden ingezet om de kwaliteit van het onderwijsaanbod te waarborgen.

Om tot een doelmatig opleidingsaanbod te komen is een dialoog tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven noodzakelijk. Feiten en cijfers, erkend door zowel onderwijs als bedrijfsleven, zijn van essentieel belang om deze dialoog goed te kunnen voeren.

SBB probeert onderwijs en bedrijfsleven te ondersteunen met informatie over de vraag

naar en het aanbod van stages en leerbanen, het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Deze uitgave Basiscijfers Jeugd van UWV en SBB is daar een voorbeeld van. Onlangs is een website met doelmatigheidsinformatie gelanceerd, waar informatie te vinden is over het onderwijs en de arbeidsmarkt per regio, doelmatigheid.s-bb.nl. Onderwijs en bedrijfsleven beschikken op deze manier over dezelfde doelmatigheidsinformatie.

Website met doelmatigheidsinformatie

De website toont naast informatie over het onderwijs zoals studentenaantallen en aantallen gediplomeerden verschillende indicatoren over de arbeidsmarktpositie van recent gediplomeerden:

- › het aandeel gediplomeerden dat na diplomering aan het werk is (bron: CBS, ROA)
- › het aandeel recent gediplomeerden dat na diplomering werk heeft op het niveau van de opleiding (bron: ROA)
- › de kans op werk voor een recent gediplomeerden in het verlengde van de opleiding als de student nu met de opleiding begint (bron: www.kansopwerk.nl).

Hoe kan deze informatie worden gebruikt?

Deze informatie kan voor het onderwijs en bedrijfsleven aanleiding zijn om over het opleidingsaanbod in de regio in gesprek te gaan. Zij bepalen samen waar kansen en knelpunten zitten. De feiten en cijfers op zich doen *geen uitspraak* over ondoelmatige situaties. Door *analyse en duiding van partijen in de regio* aan de hand van feiten en cijfers kunnen ondoelmatige situaties worden benoemd en kunnen de betrokkenen onderling hierover afspraken maken.

Wat levert dit op?

Wanneer onderwijs en bedrijfsleven in dialoog komen tot een goede afstemming van het opleidingsaanbod op de behoefte in de regio, hebben alle betrokken partijen daar profijt van. De student volgt een opleiding waar de arbeidsmarkt om vraagt, het bedrijfsleven kan worden voorzien in de personeelsbehoefte en de school heeft een opleidingsaanbod dat aansluit op de vraag vanuit het bedrijfsleven.

Bekijk de website: doelmatigheid.s-bb.nl

Kansen op de arbeidsmarkt

Kansrijke beroepen op de arbeidsmarkt (bron: kenniscentra)

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van mbo-beroepen die een goede kans bieden op een baan voor

gediplomeerde schoolverlaters, die nu een baan zoeken in het landsdeel waartoe deze regio behoort. Het is een selectie van

beroepen. Meer kansrijke beroepen vindt u op barometer.s-bb.nl.

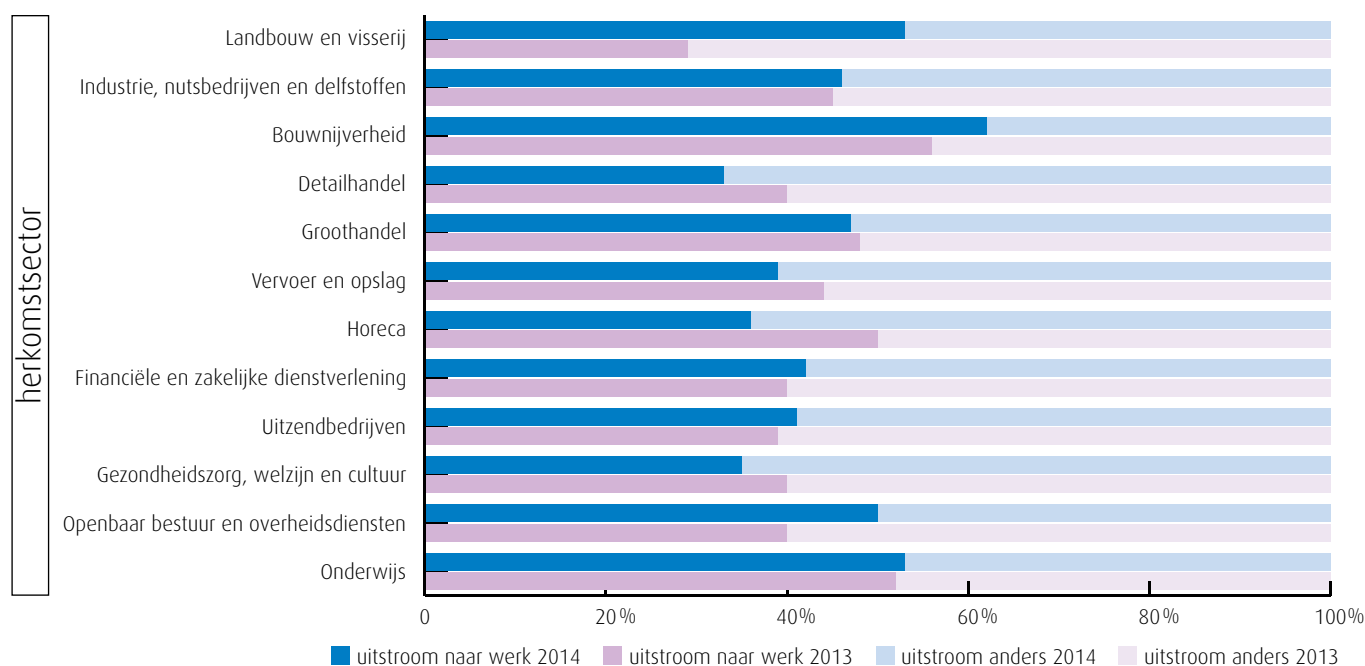
Beroepsgroep	Beroep	Niv.	Beroepsgroep	Beroep	Niv.
Bakkerij	(Assistent) bakker	2,3	Plantenteelt	Manager Teelt	4
Bouw en infra	Allround steigerbouwer	3	Recreatie	Medewerker watersportindustrie	2,3,4
Carrosserie	Carrosseriebouwer	2	Sport	Sport en beweging	2,4
Dokter-/apotheek-/ tandartsassistenten	Doktersassistent	4	Techniek	(Commercieel) technicus	4
Economisch administratief	(Junior) accountmanager	4	Techniek	Elektrotechnische industriële producten en systemen	2,3,4
Economisch administratief	Commercieel medewerker	3	Techniek	Installeren	2,3
Economisch administratief	Contactcenter medewerker	3	Techniek	Metaalbewerken	3
Gezondheidstechniek	Medewerker Steriele Medische Hulpmiddelen	3	Techniek	Onderhoudsmonteur industrie	2
Gezondheidstechniek	Opticien	4	Techniek	Servicemonteur elektrotechniek	3
Gezondheidstechniek	Schoenhersteller	2	Techniek	Servicemonteur installatietechniek	3
Handel	Aankomend verkoopmedewerker	1	Techniek	Servicemonteur werktuigbouw	3,4
Handel	Verkoopsspecialist (detailhandel/wonen)	3	Techniek	Verspaner	2,3
Mobiliteit	Eerste autotechnicus	3	Techniek	Werkvoorbereiden	4
Mobiliteit	Serviceadviseur mobiliteitsbranche	3	Verssectoren	Meewerkend voorman versindustrie	3
			Voedingsindustrie	Voedingsoperator	2,3

Van WW naar werk (bron: UWV)

Deze grafiek geeft inzicht in het aandeel WW-uitkeringen (<27 jaar) dat is beëindigd vanwege werkherleving. Andere redenen voor beëindiging zijn het bereiken van de

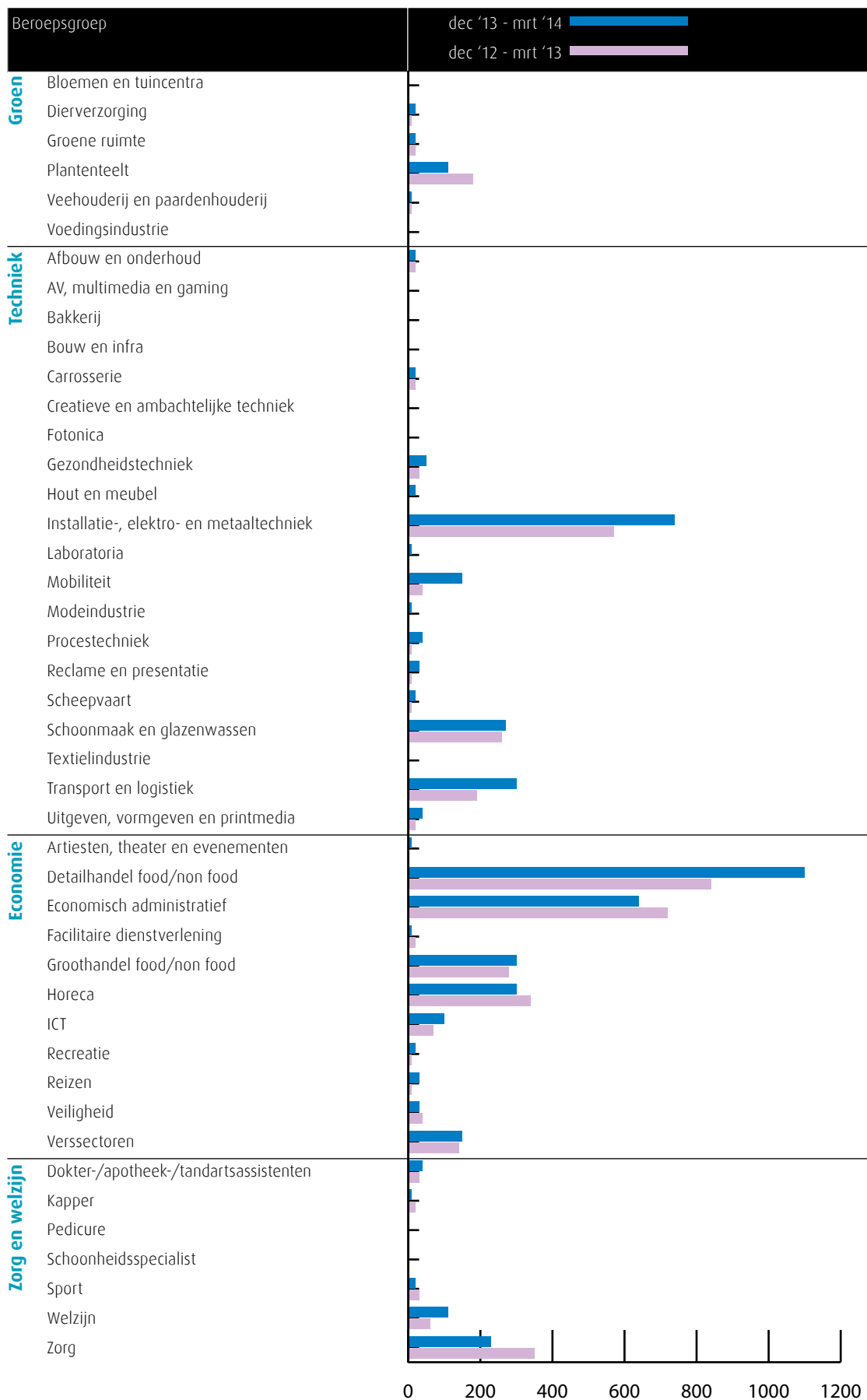
maximale duur van de WW-uitkering en 'overige redenen' (o.a. ziekte). Per bedrijfssector is het aandeel jongeren weergegeven dat vanuit die sector in de WW is te

rechtgekomen en de WW nu verlaten heeft, over de periode januari t/m april 2014. Zij kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Vacatures mbo-niveau dec '13 t/m mrt '14

Deze figuur toont het aantal ontstane vacatures op mbo-niveau in deze regio. De kenniscentra hebben de vacatures gekoppeld aan de mbo-beroepsgroepen en onderliggende kwalificaties. Door weging en ophoging is het mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van het werkelijke aantal vacatures waarvoor extern wordt geworven. (bron: *Jobfeed, bewerking Panteia en SBB, 2014*)

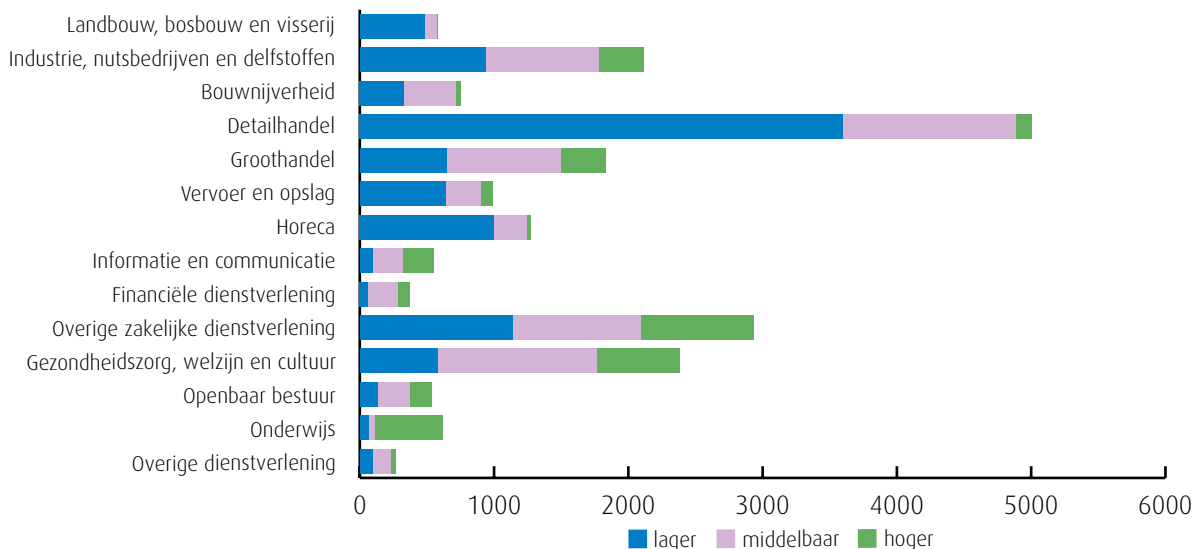
Ontstane vacatures en gerealiseerde plaatsingen

Aantal vacatures naar gevraagd beroepsniveau (bron: UWV)

Deze grafiek geeft de totale vacaturemarkt weer in de regio. De staven tonen het aantal ontstane vacatures per bedrijfssector

over het jaar 2013, verdeeld naar gevraagd niveau. In sommige sectoren zijn vooral vacatures voor middelbaar opgeleiden

ontstaan, in andere sectoren worden vooral hoger of lager opgeleiden gezocht.

Gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl) en stageplaats (bol) per sector in de periode 1 januari t/m 30 april 2014 (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl)		2012	2013	2014
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	19	29	8
	Techniek	172	110	71
	Economie	113	96	42
	Zorg en welzijn	62	59	26
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	11	16	1
	Techniek	145	71	59
	Economie	81	92	43
	Zorg en welzijn	104	120	70

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een stageplaats (bol)		2012	2013	2014
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	441	425	356
	Techniek	844	996	844
	Economie	1.058	1.317	836
	Zorg en welzijn	1.369	1.119	453
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	51	58	43
	Techniek	100	104	87
	Economie	238	251	202
	Zorg en welzijn	241	255	244

De ontwikkeling in de meeste regio's laat zien dat het aantal overeenkomsten voor bbl-ers daalt en dat het aantal overeenkomsten voor bol-studenten groeit. Dat laatste verschijnsel komt onder andere omdat het aantal bol-studenten is gestegen. Daarnaast worden de stageperiodes korter en wordt er vaker een nieuwe stage gestart.

Kansen op de stagemarkt

Kansen en tekorten van stageplaatsen en leerbanen in regio West-Brabant in april 2014 (bron: SBB/kenniscentra)

Beroepsgroep	Kansen gemeten door kenniscentra	Tekorten aangegeven door opleidingen			
		bbl 1 + 2	bbl 3 + 4	bol 1 + 2	bol 3 + 4
Groen	Bloemen en tuincentra	■	■	■	■
	Diervverzorging	■	■	■	■
	Groene ruimte	■	■	■	■
	Plantenteelt	■	■	■	■
	Veehouderij en paardenhouderij	■	■	■	■
	Voedingsindustrie	■	■	■	■
Techniek	Afbouw en onderhoud	■	■	■	■
	AV, multimedia en gaming	■	■	■	■
	Bakkerij	■	■	■	■
	Bouw en infra	■	■	■	■
	Carrosserie	■	■	■	■
	Creatieve en ambachtelijke techniek	■	■	■	■
	Fotonica	■	■	■	■
	Gezondheidstechniek	■	■	■	■
	Hout en meubel	■	■	■	■
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	■	■	■	■
	Laboratoria	■	■	■	■
	Mobiliteit	■	■	■	■
	Modeindustrie	■	■	■	■
	Procestechniek	■	■	■	■
	Reclame en presentatie	■	■	■	■
	Scheepvaart	■	■	■	■
	Schoonmaak en glazenwassen	■	■	■	■
	Textielindustrie	■	■	■	■
	Transport en logistiek	■	■	■	■
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	■	■	■	■
Economie	Artiesten, theater en evenementen	■	■	■	■
	Detailhandel food/non food	■	■	■	■
	Economisch administratief	■	■	■	■
	Facilitaire dienstverlening	■	■	■	■
	Groothandel food/non food	■	■	■	■
	Horeca	■	■	■	■
	ICT	■	■	■	■
	Recreatie	■	■	■	■
	Reizen	■	■	■	■
	Veiligheid	■	■	■	■
	Verssectoren	■	■	■	■
	Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	■	■	■
Kapper		■	■	■	■
Pedicure		■	■	■	■
Schoonheidsspecialist		■	■	■	■
Sport		■	■	■	■
Welzijn		■	■	■	■
Zorg		■	■	■	■

Deze tabel is een momentopname en geeft vanuit twee invalshoeken de situatie op de stagemarkt weer. Enerzijds de kansen op een leerplaats (bol en bbl) en anderzijds de tekorten aan leerplaatsen.

In de kolom Kansen staat met kleuren roze tot en met groen de kans op een leerplaats in regio West-Brabant aangegeven, volgens de kenniscentra. Naast tekorten worden hier ook overschotten gemeld.

In de rechter vier kolommen zijn eventuele tekorten aan leerplaatsen weergegeven in deze regio door de opleidingen. De kolommen zijn in vieren verdeeld: de leerbaansituatie voor bbl-ers op niveau 1-2 en niveau 3-4 en de stageplaatssituatie voor bol-ers op niveau 1-2 en 3-4.

Legenda

- er zijn meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen
- de vraag naar en het aanbod aan stageplaatsen en leerbanen zijn in evenwicht
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen
- over het algemeen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht
- er is een tekort aan stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- geen opleidingsaanbod in deze regio/geen gegevens

Leerbedrijven en studenten

Ontwikkelingen in regio West-Brabant (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Beroepsgroep	april 2012		april 2014		Trend	
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten		
Groen	Bloemen en tuincentra	145	108	158	91	↑
	Dierverzorging	427	351	334	362	↓
	Groene ruimte	269	372	293	304	↑
	Plantenteelt	336	205	332	182	↑
	Veehouderij en paardenhouderij	277	103	196	77	↓
	Voedingsindustrie	38	36	35	32	↑
Techniek	Afbouw en onderhoud	288	204	271	175	↑
	AV, multimedia en gaming	103	224	420	258	◆
	Bakkerij	72	101	82	116	↓
	Bouw en infra	571	853	469	627	↑
	Carrosserie	84	57	77	38	↑
	Creatieve en ambachtelijke techniek	26	17	32	17	↑
	Fotonica	4	10	6		◆
	Gezondheidstechniek	122	78	129	54	↑
	Hout en meubel	96	133	83	101	↑
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	899	1.499	989	1.509	↑
	Laboratoria	64	126	67	143	↓
	Mobiliteit	451	517	444	469	↑
	Modeindustrie	31	108	43	106	↑
	Procestechiek	174	563	194	510	↑
	Reclame en presentatie	211	201	242	212	↑
	Scheepvaart	111	81	133	117	↓
	Schoonmaak en glazenwassen	26	12	31		◆
	Textielindustrie	3		18	5	◆
	Transport en logistiek	265	434	293	323	↑
Uitgeven, vormgeven en printmedia	314	522	376	536	↑	
Economie	Artiesten, theater en evenementen	44	143	44	149	↓
	Detailhandel food/non food	1.276	975	1.227	893	↑
	Economisch administratief	1.520	1.677	1.464	1.558	↑
	Facilitaire dienstverlening	106	59	122	58	↑
	Groothandel food/non food	417	495	494	590	↓
	Horeca	364	1.025	426	1.055	↑
	ICT	413	570	520	642	↑
	Recreatie	57	374	91	413	↑
	Reizen	71	143	71	106	↑
	Veiligheid	30	239	33	269	↓
	Verssectoren	132	44	135	35	↑
Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	318	328	331	296	↑
	Kapper	287	289	299	280	↑
	Pedicure	55	6	46		◆
	Schoonheidsspecialist	153	136	153	145	↓
	Sport	301	593	421	583	↑
	Welzijn	1.363	1.854	1.338	1.608	↑
	Zorg	897	2.207	934	2.469	↓

Per beroepsgroep is het aantal leerbedrijven en studenten in april 2014 weergegeven en vergeleken met de situatie in april 2012. De meting is uitgevoerd over de periode 1 januari - 30 april 2014. In de tabel wordt de verhouding van het meest recente tertaal afgezet tegen die van het eerste tertaal van 2012.

De pijl in de kolom Trend geeft de ontwikkeling aan van de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. Als de pijl (↑) omhoog wijst, is de verhouding van het aantal beschikbare leerbedrijven ten opzichte van het aantal studenten verbeterd in vergelijking met de vorige meetperiode. Wijst de pijl naar beneden (↓) dan is dit verslechterd. Bij een ruit (◆) is de verhouding niet bekend.

Aantal leerbedrijven per gemeente

Aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum in regio West-Brabant april 2014 (bron: Stagemarkt.nl)

In de volgende tabel is het aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum weergegeven. Het totaal van april 2014 is vergeleken met het totaal van 2013.

Gemeente	Aequor	Calibris	ECABO	Fundeon	GOC	Innovam	KC Handel	Kenteq	Kenweik	KOC	PMLF	Savantis	SH&M	SVGB	SVO	VOC	VTL	Totaal 2014	Totaal 2013
Aalburg	31	26	31	11	2	19	41	24	3	5	4	10	5	1	4	4	10	231	236
Bergen op Zoom	57	226	173	24	29	45	191	72	78	60	45	54	7	22	14	7	29	1.133	1.135
Breda	164	603	549	90	210	98	509	195	226	116	41	179	14	49	28	13	63	3.147	3.089
Drimmelen	60	93	28	19	9	20	34	43	24	11	1	13	3	3	8	0	11	380	399
Etten-Leur	53	116	93	32	36	34	118	83	39	39	26	29	11	10	6	3	14	742	752
Geertruidenberg	31	44	50	25	11	12	45	71	17	9	16	16	3	4	4	2	29	389	396
Halderberge	61	77	58	22	8	19	61	42	30	12	2	23	1	1	3	9	10	439	447
Moerdijk	58	108	90	33	24	28	80	97	34	14	45	23	1	10	6	4	67	722	719
Oosterhout	80	134	148	23	39	39	151	84	70	31	21	62	4	18	8	6	32	950	981
Roosendaal	79	284	229	31	55	59	224	101	87	56	26	45	8	22	12	10	36	1.364	1.355
Rucphen	43	57	24	27	5	16	38	22	18	27	2	10	4	2	7	6	2	310	312
Steenbergen	53	59	30	11	4	13	41	26	24	14	15	6	3	4	5	3	9	320	339
Werkendam	54	79	54	28	9	20	51	74	18	14	5	18	6	3	11	4	85	533	531
Woensdrecht	22	57	29	17	5	15	38	44	19	13	4	10	2	3	10	3	12	303	312
Woudrichem	35	54	35	15	5	9	25	16	10	7	3	6	2	1	2	2	9	236	236
Zundert	83	55	31	15	9	10	42	34	24	14	5	17	1	6	5	2	4	357	377
Totaal 2014	964	2.072	1.652	423	460	456	1.689	1.028	721	442	261	521	75	159	133	78	422	11.556	11.615
Totaal 2013	1.158	2.036	1.658	441	433	443	1.660	1.000	671	442	278	532	89	156	131	84	403		

Aantal AKA-leerbedrijven per gemeente in regio West-Brabant april 2014 (bron: Stagemarkt.nl)

AKA-leerbedrijven zijn erkend op niveau 1 en extra toegerust om zwakkere studenten een stage of leerwerkplek aan te bieden. Het gaat om jongeren die eerder voortijdig zijn uitgevallen, moeilijk plaatsbaar zijn of jongeren met een extra zorgvraag wegens ziekte of handicap. Deze jongeren hebben

vaak hulp nodig om werk te vinden en te behouden. De AKA-leerbedrijven bieden hiermee een goede mogelijkheid om deze jongeren toch een kwalificatie te laten behalen en hen daarmee beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het aantal in 2014 wordt vergeleken met dat in 2013.

Sector	Aantal AKA-leerbedrijven	
	2014	2013
Groene sector	87	92
Techniek	1.063	1.059
Economie	741	740
Zorg en Welzijn	364	344
Totaal	2.255	2.235

Toelichting door de kenniscentra

Bloemen en tuincentra

De arbeidsmarkt voor afgestudeerden in het bloemenvak is niet gunstig. Het zal voor deze studenten moeilijk worden om in deze tijd aan een baan te komen. (bron: Aequor)

Dierverzorging

Met de opleiding is er overleg over de vraag of leerlingen dierverzorging minimaal 1 stage gaan lopen bij een veehouderij. Er zijn veel veehouderijen in het bestand van leerbedrijven die nauwelijks stagiaires krijgen van de opleiding veehouderij. Veel van deze bedrijven staan echter ook open voor het begeleiden van studenten dierverzorging en 1e jaars studenten paraveterinair. (bron: Aequor)

Groene ruimte

De hoveniers/groenvoorzieners met een groter personeelsbestand, hebben het moeilijker om hun hoofd boven water te houden dan collega's met geen of weinig personeel. Bij de hoveniers wordt nu steeds meer met tijdelijke contracten gewerkt i.p.v. vaste contracten. (bron: Aequor)

Plantenteelt

De kwekers met een algemeen assortiment, hebben door de ontwikkelingen in de markt een zware tijd. Omdat er minder wordt gebouwd, is er weinig vraag naar aanleg van tuinen en groen rondom gebouwen. (bron: Aequor)

Veehouderij en paardenhouderij

Afgestudeerden kunnen in de veehouderijsector wel aan werk komen, maar dan in de vorm van ZZP-er of bedrijfshulp. In mindere mate als vaste kracht. (bron: Aequor)

Voedingsindustrie

Binnen de voedingsbedrijven worden steeds meer eigen medewerkers opgeleid naar een bepaald basisniveau. (bron: Aequor)

Afbouw en onderhoud

Doordat het lastiger is om leerbanen (bbl) te vinden is er dit jaar een afname van het aantal studenten die zijn begonnen met een schildersopleiding of een opleiding in de afbouw en schilderen en onderhoud. Doordat het aantal erkende leerbedrijven nagenoeg gelijk is gebleven is de ontwikkeling in de meeste regio's weergegeven met een pijn omhoog. Gezien de vergrijzing in de sector zijn er de komende jaren veel vakbekwame schilders nodig. Het vergroten van de instroom in de schildersopleidingen is belangrijk. Door bedrijfsbezoeken worden bedrijven en instanties gestimuleerd om een (extra) leer/werkplaats of gedeeltelijke leer/werkplaats aan te bieden en wordt contact gelegd met gemeenten en woningcorporaties om alternatieve leerplaatsen te realiseren. Deze aanvullende werking in de regio's gaat nog dit schooljaar van start. In het voorjaar en de zomer is er traditioneel gezien meer werk in de sector en is het dus makkelijker voor leerlingen om een stage- of leerwerkplaats te vinden. (bron: Savantis)

AV, multimedia en gaming

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen AV en multimedia. Het aantal beschikbare leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist groeit, maar is beperkt in absolute omvang. Door de explosieve toename van het aantal studenten staat de beschikbaarheid van leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist onder druk. (bron: GOC)

Bakkerij

Veel kleinere bakkerijbedrijven hebben het moeilijk. Voor studenten (bol en bbl) is het hierdoor moeilijk een plek te vinden. Ook hier komt de vervallen Wva naar voren als minpunt voor de bakkerijen. In West-Brabant zijn te weinig leerplaatsen bij ambachtelijke bakkerijen. Bij industriële bakkerijen liggen meer kansen. (bron: Kenwerk)

Bouw en infra

Het aantal studenten is in april 2014 ten opzichte van april 2012 met 26% afgenomen. Het aantal leerbedrijven is afgenomen met 18%. West-Brabant is een top-10 regio wat betreft het aantal erkende leerbedrijven en het aantal studenten in de bouw en infra. Zowel de instroom als de uitstroom van jongeren in de bouw cao neemt daalt licht in kwartaal 4 2013. In kwartaal 1 2014 daalt het aantal jonge werknemers nog licht. De daling is nagenoeg geheel toe te schrijven aan de timmermannen en metselaars. (bron: Fundeon)

Carrosserie

Bedrijven blijven terughoudend met het aanbieden van leerplaatsen aan studenten. Het dalende aantal schades en het daardoor teruglopende werkaanbod blijft een probleem. Veel bedrijven verkeren zakelijk in zwaar weer. De instroom van het totaal aantal nieuwe studenten in de opleidingen is landelijk gedaald. Studenten blijven moeite hebben met het vinden en behouden van een leerwerkplaats. Voor de opleiding Carrosseriebouw is de kans op werk en stage groot, omdat hier ruime vraag naar nieuwe instroom is en voor de carrosseriebouw is iemand aangesteld om leerbedrijven en leerlingen te werven voor alle scholen. (bron: VOC)

Creatieve en ambachtelijke techniek

In deze richtingen zijn er vaak kleinschalige specialistische opleidingen. Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen. In de kleinschalige specialistische beroepen zijn veel zzp'ers werkzaam. Met name in de creatieve techniek is het vinden en organiseren van leerplaatsen daarom lastig. SOS Vakmanschap en het kenniscentrum SVGB bouwen op dit moment aan duurzame onderwijsoplossingen voor de problemen en onderzoeken wat er voor deze kleine specialistische opleidingen nodig is om studenten in de praktijk op te leiden. (bron: SVGB)

Fotonica

In en rond Gelderland zijn tekorten voor de opleiding medewerker fotografie. Ook voor de Fotograaf en AV-beroepen is het nu lastiger om stageplaatsen in het noorden en oosten van het land te vinden. Het arbeidsperspectief voor AV-beroepen bevindt zich voornamelijk in het westen van het land. (bron: PMLF)

Gezondheidstechniek

Gezondheidstechnische opleidingen zijn vaak unieke opleidingen die op één locatie in Nederland worden gegeven (Tandtechniek, Orthopedische techniek) of een bovenregionale functie hebben (Medewerker steriele medische hulpmiddelen, Optiek). Er zijn landelijk over het algemeen voldoende leerplaatsen beschikbaar. In de gezondheidstechniek is er een toenemende terughoudendheid bij bedrijven in het aannemen van bbl-studenten. Zorgverzekeraars stellen strengere eisen aan vergoedingen en ook de vergoedingen zelf staan onder druk. SOS Vakmanschap en het kenniscentrum SVGB bouwen op dit moment aan duurzame onderwijsoplossingen voor de problemen en onderzoeken wat er voor deze kleine specialistische opleidingen nodig is om studenten in de praktijk op te leiden. (bron: SVGB)

Hout en meubel

Zowel in de timmerindustrie als de meubelindustrie is het aanbod van leerbanen (bbl) krap. Bedrijven erkennen de meerwaarde van opleiden, maar wachten hiermee tot hun orderportefeuille weer wat meer gevuld is. Binnen de regio zijn echter ook verschillen waarneembaar. Vooral de timmerindustrie heeft het zwaar. (bron: SH&M)

Installatie-, elektro- en metaaltechniek

Het aantal jonge werklazen, op zoek naar een baan in de installatie-, elektro- en metaaltechniek, is de afgelopen vier maanden in deze regio gedaald. Het gaat hier echter om bescheiden aantallen. Er zijn in het algemeen voldoende leerplaatsen. Het aanbod is het minst ruim in de installatiebranche. (bron: Kenteq)

Laboratoria

Er moet meer moeite gedaan worden om een leerplaats te vinden voor studenten van laboratoriumopleidingen. Hiervoor zijn twee oorzaken aan te wijzen. De laatste vier jaar stijgt de instroom van studenten in de opleidingen. Daarbij neemt een deel van de leerbedrijven minder of minder vaak stagiaires aan. In West-Brabant is het vooral moeilijk om leerplaatsen te vinden voor studenten van de opleidingen Microbiologisch analist en Analist pathologie. (bron: PMLF)

Mobiliteit

In de mobiliteitsbranche bevinden bedrijven zich nog steeds in zwaar weer. Het lichte herstel van de economie zien we niet terug in de verkoop van auto's en omzet in onderhoud en reparatie. In deze regio heeft de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten zich positief ontwikkeld. (bron: Innovam)

Modeindustrie

Op niveau 1 t/m 3 worden nagenoeg geen studenten opgeleid in de Modeindustrie. Voor de niveau 4 opleidingen Medewerker styling en Commercieel medewerker fashion is het aantal leerplaatsen beperkt. (bron: KC Handel)

Procestechniek

Bij meerdere operatoropleidingen is de instroom van studenten dit jaar toegenomen. Daardoor zijn er meer leerplaatsen nodig. Door de crisis staat het opleiden en daarmee het begeleiden van stagiaires bij sommige bedrijven onder druk. Er zal meer moeite gedaan moeten worden om voldoende leerplaatsen te vinden en soms zal er een tekort zijn. In de regio West-Brabant is het vooral voor studenten van de opleiding Operator B lastiger om een stageplaats te vinden. (bron: PMLF)

Reclame en presentatie

Ook in de sector Reclame, Presentatie en Communicatie (RPC) is de crisis merkbaar. Opdrachtgevers bezuinigen op uitgaven in deze sector en het werkaanbod neemt enigszins af. De opleidingen in de sector blijven populair bij jongeren. Omdat de meeste studenten een bol-opleiding volgen en stagiaires een bedrijf niet veel extra kosten, is het vinden van leerplaatsen meestal geen probleem. Het kost als gevolg van de crisis in de sector meer moeite dan vroeger om een goede leerplaats te vinden, maar de meeste studenten kunnen nog wel worden geplaatst bij een bedrijf. Het aantal erkende leerbedrijven is afgenomen. Door het grote aantal studenten kan de stage- en leerbanenmarkt onder druk komen te staan. In sommige regio's is er sprake van concurrentie vanuit het hbo en veel studenten stromen na diplomering door naar het hbo. (bron: Savantis)

Scheepvaart

In diverse nautische deelsectoren zijn er volop kansen op de arbeidsmarkt en is er vraag naar goed opgeleide personeel, veroorzaakt door verloop en vergrijzing. Over het algemeen is het geen probleem om een stageplaats of leerbaan te vinden. (bron: VTL)

Schoonmaak en glazenwassen

De afgelopen jaren is er een toename geweest van het aantal scholen dat schoonmaakopleidingen in de schoonmaakbranche aanbiedt. Daardoor is ook het aantal studenten die kiezen voor deze opleidingen toegenomen. De meeste studenten volgen een opleiding in de bbl en hebben dus een arbeidscontract bij een schoonmaakbedrijf. Met name voor de opleidingen op niveau 1 zijn veel studenten ingeschreven. De schoonmaaksector biedt mbo-opleidingen op alle niveaus en ondanks de crisis zijn er voldoende leerplaatsen. Veel erkende leerbedrijven bieden meerdere (soms tientallen tot meer dan honderd leerbanen aan. Daarom zegt het aantal erkende leerbedrijven niet altijd iets over het gemak voor leerlingen om een opleidingsplaats in de schoonmaak te vinden. (bron: Savantis)

Textielindustrie

Er zijn in deze regio (vrijwel) geen studenten die een opleiding volgen in de textielindustrie. (bron: KC Handel)

Transport en logistiek

Verschillende sectoren die te maken hebben met een dalend aantal werkzame personen zitten naar verwachting in 2014 op hun dieptepunt, waarbij de verwachting is dat in 2015 de werkgelegenheid zich weer zal herstellen. Dit geldt onder meer voor het beroepsgoederenvervoer, de binnenvaart en het personenvervoer. Een verdere daling wordt verwacht in onder meer de scheepsbouw en het vervoer door de lucht. De werkgelegenheid in de branches logistieke dienstverlening en haven, op- en overslag blijft naar verwachting op peil, of groeit licht door. (bron: VTL)

Uitgeven, vormgeven en printmedia

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Uitgeven en Printmedia. Dit ondanks de afname van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid als gevolg van economische en technologische ontwikkelingen. De beschikbaarheid van leerplaatsen voor vormgeven staat enigszins onder druk doordat de toename van het aantal studenten verhoudingsgewijs groter is dan de toename van het aantal leerplaatsen. (bron: GOC)

Artiesten, theater en evenementen

Er zijn over het algemeen voldoende leerplaatsen. Door de aanwezigheid van productiehuisen en impresariaten zijn er op zich voldoende mogelijkheden voor de beroepspraktijkvorming voor studenten van de opleiding Artiest. Door bezuinigingen van de centrale overheid en gemeenten staan veel theaters en gezelschappen onder grote druk. Dit belemmert het werven van meer leerplaatsen. (bron: GOC)

Detailhandel food/non food

Voor alle verkoop- en managementopleidingen is een ruim aanbod van leerplaatsen. Ook is er voldoende aanbod voor studenten die een opleiding volgen in de woonbranche. Voor Ondernemer detailhandel (niveau 4) is het perspectief op een leerplaats iets verbeterd, maar voor Interieuradviseur (niveau 4) moeten studenten wel wat meer moeite doen. (bron: KC Handel)

Economisch administratief

Over het algemeen zijn er voldoende stageplaatsen en leerbanen beschikbaar voor studenten van de economisch administratieve opleidingen. Knelpunten zijn er voor studenten van de juridische opleiding Medewerker sociale zekerheid (niveau 4). Goede perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker personeel en arbeid (niveau 4), Commercieel medewerker binnendienst (niveau 3)

en de secretariële opleidingen Directiesecretaresse/ Managementassistent, Juridisch secretaresse en Medisch secretaresse (allen niveau 4). (bron: ECABO)

Facilitaire dienstverlening

In West-Brabant zie je een verschuiving van vraag naar niveau 4 naar niveau 2 studenten. De facilitaire bedrijven nemen liever een bol-student aan dan een bbl-student. Het aantal leerplaatsen is in deze regio in evenwicht. Niveau 2 studenten hebben meer keuze dan niveau 4 studenten. (bron: Kenwerk)

Groothandel food/non food

Voor studenten van de opleidingen Logistiek medewerker (niveau 2) en Commercieel medewerker binnendienst (niveau 3) zijn meer dan voldoende leerplaatsen beschikbaar. Voor de niveau 4 opleidingen Assistent-manager internationale handel binnendienst en Vestigingsmanager groothandel moeten studenten wat meer moeite doen. (bron: KC Handel)

Horeca

Bol-studenten komen in de horeca sinds een paar weken weer makkelijker aan een plek. Ondernemers worden weer wat minder voorzichtig. Ook naar bbl-studenten is weer meer vraag. De vervalten et Afdrachtvermindering loonbelasting maakt dat ondernemers hier een andere drempel zien om bbl-studenten aan te nemen. In West-Brabant is het aantal leerplaatsen in evenwicht. De student bevindt zich niet in een luxe positie. (bron: Kenwerk)

ICT

Het stageperspectief voor studenten van de opleiding Applicatieontwikkelaar (niveau 4) is ruim voldoende, voor ICT-beheerder, Netwerkbeheerder (beiden niveau 4) en Medewerker beheer ICT (niveau 3) voldoende. Knelpunten zijn er voor studenten van de opleiding Medewerker ICT (niveau 2). (bron: ECABO)

Recreatie

In West-Brabant is het aantal leerplaatsen sterk afhankelijk van het seizoen. Voornamelijk in de winter is er een tekort aan leerplaatsen. Over het algemeen is er een tekort aan of evenwicht in het aantal leerplaatsen in de regio. (bron: Kenwerk)

Reizen

In West-Brabant is nog een tekort aan leerplaatsen voor studenten in de reisbranche. Er zijn te weinig reisbureaus voor het aantal studenten. (bron: Kenwerk)

Veiligheid

Het aantal stageplaatsen en leerbanen in de particuliere beveiliging en de publieke veiligheid is beperkt. Bij defensie is het aantal studenten afhankelijk van het aantal leerplaatsen dat beschikbaar is (dus per definitie is er sprake van evenwicht). Knelpunten zijn er voor studenten van de opleiding Coördinator beveiliging (particuliere beveiliging, niveau 3). Het perspectief is matig voor studenten van de opleiding Medewerker toezicht en veiligheid (publieke veiligheid niveau 2) en Beveiliging (particuliere beveiliging niveau 2). (bron: ECABO)

Verssectoren

Op dit moment is er balans in de vraag naar en het aanbod van leerbanen in de versdetailhandel. Er zijn echter in de industrie en groothandel steeds minder leerbedrijven waar studenten voor een leerbaan terecht kunnen. Er is een tendens zichtbaar dat er minder bedrijfsgroepen met opleidingen starten, in het MKB zijn de effecten van de crisis minder terug te zien in het aanbod van leerbanen. (bron: SVO kenniscentrum food)

Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar licht toegenomen. Voor gediplomeerde dokters- en tandartsassistenten is de kans op werk ruim voldoende in deze regio. Voor gediplomeerde apothekersassistenten wordt voldoende werk verwacht. Er zijn voldoende leerplaatsen voor studenten van de AG-opleidingen. (bron: Calibris)

Kapper

In de kappersbranche is de werkgelegenheid de afgelopen jaren gestegen door met name het groeiende aantal zzp-ers. Er zijn in verhouding meer studenten die een opleiding volgen op niveau 2 dan op niveau 3, terwijl de vraag op de arbeidsmarkt andersom is. Gediplomeerden op niveau 2 zullen meer dan in het verleden moeite moeten doen een baan te vinden. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen is redelijk in evenwicht, enkele studenten kunnen geen leerplaats vinden. Door de economische situatie neemt de bereidheid om een leerplaats aan te bieden af. Dit geldt met name voor stageplaatsen voor bol-studenten. (bron: KOC Nederland)

Pedicure

Pedicure is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het grootste deel van de pedicures wordt opgeleid buiten het reguliere mbo onderwijs. Studenten volgen vaak een opleiding bij een particuliere erkende opleider. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Er zijn in deze regio (meer dan) voldoende leerbedrijven om in de vraag naar leerplaatsen te kunnen voorzien. (bron: KOC Nederland)

Schoonheidsspecialist

Schoonheidsspecialist is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal bedrijven met personeel is zeer beperkt en daarmee ook de vervangingsvraag. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Voor niveau 4 studenten verloopt het vinden van een leerplaats, afgestemd op de toegenomen vraag, moeizaam. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen is voor studenten op niveau 3 nog in evenwicht. Maar ook deze studenten moeten meer moeite doen om een leerplaats te vinden. Mede ook omdat de leerbedrijven de voorkeur geven aan een niveau 4 student. (bron: KOC Nederland)

Sport

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar licht toegenomen. De kans op werk is voor de meeste sportopleidingen op niveau 4 matig en op niveau 2 gering. Op niveau 3 en niveau 4 (Trainer/coach) is de kans op werk (ruim) voldoende. Er is een tekort aan leerplaatsen voor studenten van de opleidingen Sport- en bewegingsagoog, BOS en -Manager (niveau 4) en ook voor de opleidingen op niveau 2. Voor de studenten van de opleidingen op niveau 3 en niveau 4 (trainer/coach) is de kans op stage (ruim) voldoende. (bron: Calibris)

Welzijn

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar afgenomen. Als gevolg van bezuinigingen is de kans op werk gering voor gediplomeerden van de opleiding Pedagogisch werk en voor de onderwijsassistent. Voor de overige welzijnskwalificaties is de kans op werk voldoende. Er is vrijwel geen tekort aan leerplaatsen voor studenten van de welzijnsopleidingen. Alleen voor studenten van de opleiding Sociaal cultureel werker (niveau 4) is de kans op stage matig. (bron: Calibris)

Zorg

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar toegenomen. De kans op werk is voor zorgkwalificaties op niveau 1, 2 en 3 matig of gering. Voor gediplomeerden van de opleidingen Verpleegkundige (niveau 4) en Maatschappelijke zorg (niveau 4) is er wel ruim voldoende arbeidsmarktperspectief. De kans op stage is matig voor studenten van de opleiding Verpleegkundige (niveau 4), Zorghulp (niveau 1), Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (niveau 4) en Maatschappelijke zorg (niveau 3). De kans op stage is gering voor studenten Helpende zorg en welzijn (niveau 2). De kans op stage is voldoende voor Verzorgende en Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg. (bron: Calibris)

Waar zijn gediplomeerden terechtgekomen in deze regio (bron: DUO/SBB, zie leeswijzer p. 13)

Waar zijn mbo-gediplomeerden uit 2012-2013 terecht gekomen? Doorstroom (>) per beroepsgroep mbo-hbo-arbeidsmarkt 2013-2014	aantal niv. 1	1 > binnen mbo	aantal niv. 2	2 > binnen mbo	aantal niv. 3	3 > binnen mbo	aantal niv. 4	4 > binnen mbo	tot. gediplomeerd	totaal intern	> binnen mbo	> ho (hbo/ad)	> arbeidsmarkt
Bloemen en tuincentra	0	0%	41	5%	12	25%	5	0%	58	5	9%	2%	90%
Dierv verzorging	0	0%	15	33%	30	7%	28	0%	73	7	10%	10%	81%
Groene ruimte	34	12%	18	33%	36	14%	36	0%	124	15	12%	11%	77%
Plantenteelt	1	0%	17	47%	13	15%	11	0%	42	10	24%	5%	71%
Veehouderij en paardenhouderij	0	0%	0	0%	9	22%	12	0%	21	2	10%	24%	67%
Voedingsindustrie	0	0%	27	0%	1	0%	1	0%	29	0	0%	3%	97%
Totaal Groen	35	11%	118	18%	101	14%	93	0%	347	39	11%	9%	80%
Afbouw en onderhoud	8	100%	32	34%	21	19%	12	0%	73	23	32%	3%	66%
AV, multimedia en gaming	0	0%	0	0%	13	85%	39	0%	52	11	21%	44%	35%
Bakkerij	0	0%	14	57%	11	27%	7	0%	32	11	34%	0%	66%
Bouw en infra	9	100%	96	46%	84	15%	66	3%	255	68	27%	13%	60%
Carrosserie	2	0%	12	67%	9	22%	2	0%	25	10	40%	0%	60%
Creatieve en ambachtelijke techniek	0	0%	1	0%	1	0%	1	0%	3	0	0%	0%	100%
Fotonica	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	1	1	100%	0%	0%
Gezondheidstechniek	0	0%	5	60%	7	0%	16	0%	28	3	11%	4%	86%
Hout en meubel	3	100%	16	63%	13	15%	12	0%	44	15	34%	9%	57%
Installatie-, elektro- en metaaltechniek	7	43%	178	61%	132	42%	175	2%	492	169	34%	14%	52%
Laboratoria	0	0%	0	0%	2	50%	28	0%	30	1	3%	43%	53%
Mobiliteit	9	22%	96	68%	50	38%	32	9%	187	89	48%	2%	51%
Modeindustrie	0	0%	4	25%	4	0%	19	0%	27	1	4%	26%	70%
Procestechneek	43	26%	125	9%	76	7%	24	0%	268	27	10%	0%	90%
Reclame en presentatie	0	0%	15	67%	4	0%	30	0%	49	10	20%	33%	47%
Scheepvaart	0	0%	21	81%	6	0%	8	13%	35	18	51%	6%	43%
Schoonmaak en glazenwassen	33	0%	18	0%	13	0%	2	0%	66	0	0%	3%	97%
Textielindustrie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Transport en logistiek	2	50%	204	8%	19	11%	12	0%	237	19	8%	1%	91%
Uitgeven, vormgeven en printmedia	0	0%	3	67%	11	64%	95	3%	109	12	11%	40%	49%
Totaal Techniek	116	32%	841	37%	476	26%	580	2%	2.013	488	24%	11%	65%
Artiesten, theater en evenementen	0	0%	1	100%	9	100%	27	0%	37	10	27%	32%	41%
Detailhandel food/non food	20	45%	155	42%	124	45%	156	1%	455	131	29%	12%	60%
Economisch administratief	0	0%	105	60%	104	59%	312	1%	521	126	24%	34%	42%
Facilitaire dienstverlening	0	0%	4	0%	0	0%	14	0%	18	0	0%	22%	78%
Groothandel food/non food	0	0%	38	18%	101	46%	109	0%	248	53	21%	28%	51%
Horeca	25	32%	135	50%	90	26%	132	3%	382	103	27%	15%	58%
ICT	0	0%	39	59%	47	70%	64	2%	150	57	38%	21%	41%
Recreatie	0	0%	56	55%	31	29%	34	0%	121	40	33%	15%	52%
Reizen	0	0%	0	0%	7	14%	26	0%	33	1	3%	42%	55%
Veiligheid	0	0%	97	25%	35	3%	0	0%	132	25	19%	3%	78%
Verssectoren	1	0%	8	63%	7	14%	0	0%	16	6	38%	0%	63%
Totaal Economie	46	37%	638	45%	555	43%	874	1%	2.113	552	26%	21%	53%
Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	0	0%	0	0%	0	0%	113	2%	113	2	2%	21%	77%
Kapper	0	0%	78	85%	75	0%	4	0%	157	66	42%	1%	57%
Pedicure	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1	1	100%	0%	0%
Schoonheidsspecialist	0	0%	0	0%	59	36%	20	5%	79	22	28%	12%	61%
Sport	0	0%	25	64%	30	30%	81	0%	136	25	18%	35%	46%
Welzijn	0	0%	0	0%	315	38%	294	2%	609	128	21%	24%	55%
Zorg	60	60%	386	37%	263	6%	128	0%	837	194	23%	2%	75%
Totaal Zorg en welzijn	60	60%	489	46%	743	23%	640	2%	1.932	438	23%	12%	65%
AKA	324	45%	0	0%	0	0%	0	0%	324	147	45%	0%	55%
Totaal 2013-2014	581	41%	2.086	41%	1.875	29%	2.187	1%	6.729	1.664	25%	14%	61%
Totaal 2012-2013	648	37%	2.020	41%	1.825	30%	2.426	1%	6.919	1.650	24%	14%	62%

Jonge werkzoekenden naar gemeente

Jonge werkzoekenden naar gemeente in regio West-Brabant (bron: UWV)

In de tabel is te zien hoeveel jonge werkzoekenden (<27 jaar) er bij UWV geregistreerd zijn per gemeente, arbeidsmarktregio en in Nederland. Daarnaast is er een verdeling gemaakt naar opleidingsniveau. Zo kan er bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt worden tussen het aandeel jongeren zonder startkwalificatie in de regio en in Nederland. Jongeren zonder startkwalificatie hebben basisonderwijs, vmbo- of mbo-niveau 1 als hoogst afgeronde opleiding. Middelbaar opgeleiden hebben minimaal mbo-niveau 2 of havo/vwo-niveau behaald en hoger opgeleiden hebben een hbo/wo-opleiding. De categorie 'overig' is niet weergegeven in de tabel.

Gemeente	Totaal april 2014	Opleidingsniveau		
		Geen startkwalificatie	Middelbaar	Hoog
Nederland	87.497	40.574	37.652	8.791
<i>aandeel opleidingsniveau</i>		46%	43%	10%
West-Brabant	2.821	1.204	1.306	291
<i>aandeel opleidingsniveau</i>		43%	46%	10%
Aalburg	32	21	<10	<10
Bergen op Zoom	309	132	144	33
Breda	880	335	406	131
Drimmelen	79	36	32	11
Etten-Leur	174	54	100	18
Geertruidenberg	66	25	37	<10
Halderberge	148	67	66	14
Moerdijk	110	42	58	<10
Oosterhout	227	105	101	21
Roosendaal	338	173	136	24
Rucphen	94	52	41	<10
Steenbergen	86	37	47	<10
Werkendam	98	46	45	<10
Woensdrecht	80	36	36	<10
Woudrichem	39	18	19	<10
Zundert	61	25	29	<10

Leeswijzer (p. 12)

Deze tabel toont het aantal gediplomeerden per opleidingsniveau in de kolommen aantal niv. 1, aantal niv. 2, aantal niv. 3 en aantal niv. 4. De kolommen hierachter tonen het percentage gediplomeerden dat doorstroomt naar een andere

mbo-opleiding. Daarachter volgen het totaal aantal gediplomeerden (op niveau 1 tot en met 4) en het aantal van dit totaal dat is doorgestroomd naar een vervolopleiding binnen het mbo. In de drie rechter kolommen zijn percentages opgenomen: in de linker het percentage van het totaal

aantal gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een opleiding binnen het mbo, de middelste het percentage gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een hbo- of ad- (Associate degree) opleiding en in de rechter het percentage gediplomeerden dat beschikbaar is gekomen voor de arbeidsmarkt.

WW-uitkeringen aan jongeren

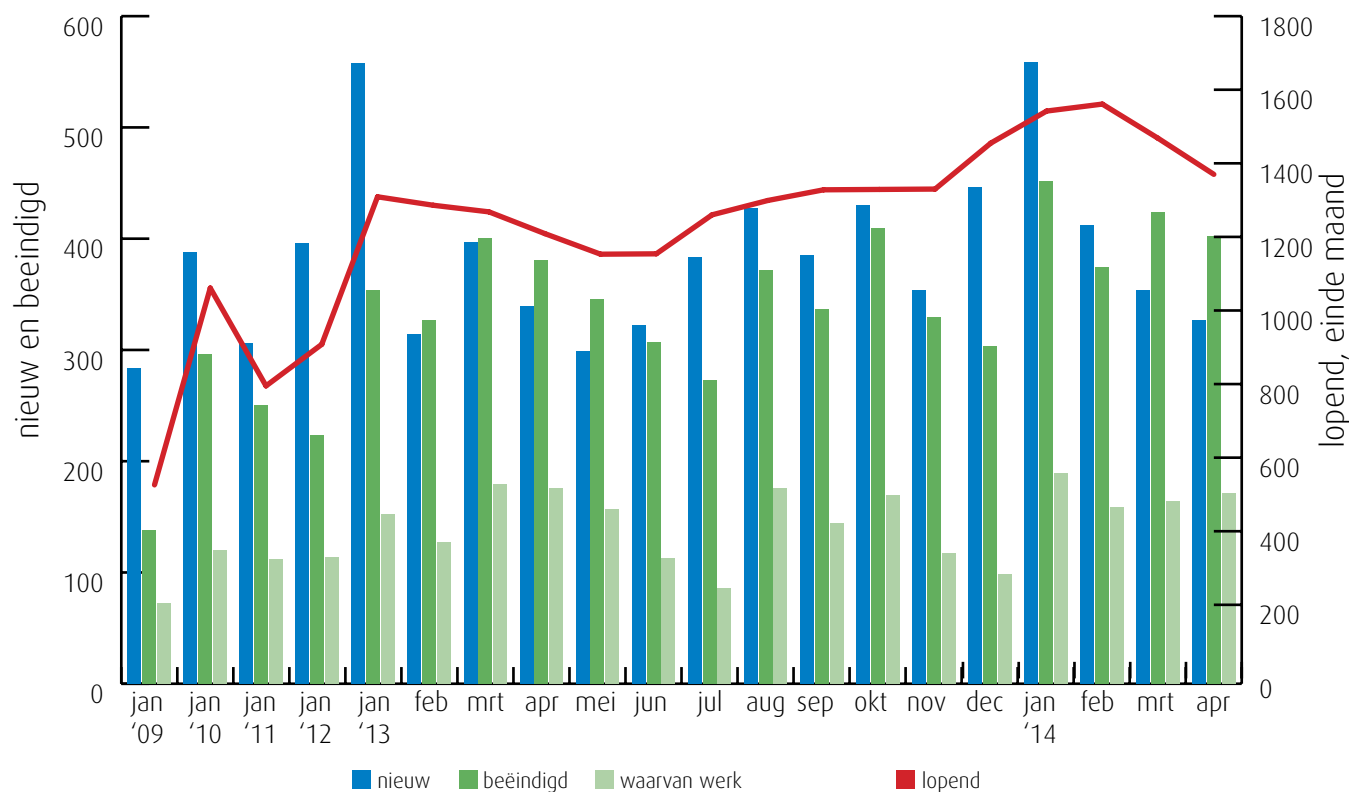
Aantal lopende WW-uitkeringen per gemeente aan jongeren in regio West-Brabant (bron: UWV)

In deze tabel wordt het aantal lopende WW-uitkeringen aan jongeren weergegeven voor Nederland, de arbeidsmarktregio en de bijbehorende gemeenten. Verschillen tussen kleine aantallen kunnen leiden tot grote mutatiepercentages. UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt. De dynamiek bij WW-uitkeringen van jongeren is groter dan die bij ouderen, omdat jongeren meestal korter recht op WW hebben en relatief vaak werken met een tijdelijk arbeidscontract. Ouderen worden minder snel ontslagen, maar als dat eenmaal is gebeurd, dan komen ze minder gemakkelijk weer aan het werk.

Gemeente	2012 april	2013 april	2014 april	mutatie 2013-2012	mutatie 2014-2013
Nederland	20.351	30.673	30.925	51%	1%
West-Brabant	888	1.209	1.370	36%	13%
Aalburg	<10	25	13	-	-48%
Bergen op Zoom	111	149	171	34%	15%
Breda	273	337	371	23%	10%
Drimmelen	29	35	44	21%	26%
Etten-Leur	54	65	86	20%	32%
Geertruidenberg	25	44	39	76%	-11%
Halderberge	41	43	62	5%	44%
Moerdijk	36	60	49	67%	-18%
Oosterhout	69	79	113	14%	43%
Roosendaal	112	168	159	50%	-5%
Rucphen	27	47	62	74%	32%
Steenbergen	24	52	49	117%	-6%
Werkendam	17	32	38	88%	19%
Woensdrecht	21	28	50	33%	79%
Woudrichem	11	16	25	45%	56%
Zundert	30	29	39	-3%	34%

Trend WW-uitkeringen aan jongeren in regio West-Brabant (bron: UWV)

In deze grafiek is de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen te zien. De lichtgroene kolom geeft het aantal beëindigde WW-uitkeringen vanwege werkherhvatting weer. Andere redenen voor beëindiging zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering en 'overige redenen' (o.a. ziekte). Deze zijn niet in de grafiek opgenomen. Stijging van het aantal beëindigde uitkeringen vanwege werkherhvatting kan gezien worden als een gunstige arbeidsmarktontwikkeling.

Nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren naar bedrijfssector in regio West-Brabant (bron: UWV)

Sector	2013		2014	
	jan t/m apr	jan t/m apr	jan t/m apr	jan t/m apr
Landbouw, bosbouw en visserij	25	38	13	52%
Industrie, nutsbedrijven en delfstoffen	190	167	-23	-12%
Bouwnijverheid	102	51	-51	-50%
Detailhandel	258	297	39	15%
Groothandel	106	85	-21	-20%
Vervoer en opslag	80	89	9	11%
Horeca	74	90	16	22%
Financiële en zakelijke dienstverlening	508	560	52	10%
waarvan uitzendbedrijven	381	372	-9	-2%
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	219	243	24	11%
Openbaar bestuur	<10	<10	-	-
Onderwijs	31	19	-12	-39%
Totaal < 27 jaar	1.608	1.652	44	3%
Totaal alle leeftijdsklassen	8.589	8.966	377	4%

In deze tabel is de ontwikkeling van het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren (<27 jaar) per bedrijfssector te zien. Zo is te zien in welke sectoren het aantal nieuwe uitkeringen stijgt of daalt. Dit geeft een indicatie van de arbeidsmarktontwikkelingen en de kansen voor jongeren in die bedrijfssector.

Ter vergelijking is in de kolommen onder mutatie ook het aantal nieuwe WW-uitkeringen (voor alle leeftijdsklassen) opgenomen.

Colofon

© UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Uitgave: juni 2014
Redactie: UWV en SBB
Vormgeving: SBB
Drukwerk: Bestenzet, Zoetermeer

Contactpersonen arbeidsmarktinformatie UWV

Willem van der Velde | 06 54 378 948 | Willem.vanderVelde@uwv.nl

Nicole van der Goorbergh | 06 31 947 595 | Nicole.vanderGoorbergh@uwv.nl

www.werk.nl | www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Regionaal adviseur Regionaal Adviesteam Samenwerkende Kenniscentra

Lian de Bruijn | 06 29 034 248 | l.debruijn@s-bb.nl

www.s-bb.nl | www.kansopwerk.nl

Kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven:

Aequor, Calibris, ECABO, Fundeon, GOC, Innovam, KC Handel, Kenteq,

Kenwerk, KOC, KC PMLF, Savantis, SH&M, SVGB, SVO, VOC, VTL

Toelichting van de gebruikte begrippen

Bbl

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel minimaal 60% is en over het algemeen 4 dagen wordt gewerkt met een arbeidsovereenkomst en 1 dag school bezoekt. Een leerplaats voor de bbl wordt ook leerbaan genoemd.

Bol

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel tussen 20% en 60% is waarbij meestal geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Een leerplaats voor de bol wordt ook stage genoemd.

Beroepspraktijkvorming-leerplaats (leerplaats)

Leerplaats heeft zowel betrekking op bol als op bbl.

Gerealiseerde stageplaatsen en leerbanen

Uitgangspunt is de arbeidsmarktregio waar de student woont. Het gaat om studenten jonger dan 27 jaar die tussen 1-1-2014 en 30-04-2014 zijn gestart met een stageplaats of leerbaan. Per deelnemer is via Stagemarkt.nl en DUO Groningen het bezit van de startkwalificatie bepaald.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar.

Geregisteerde werkzoekende (nww)

Een geregisteerde werkzoekende, ook wel niet-werkende werkzoekende (nww) genoemd, is een bij UWV ingeschreven

werkzoekende zonder werk of minder dan 12 uur per week werkzaam. De geregisteerde werkzoekenden bestaan uit werkzoekenden met een uitkering (WW, WWB) of zonder uitkering. Dit aantal wordt beïnvloed door registratieprocessen van UWV en gemeenten. Zo kan het aantal niet-werkende werkzoekenden toenemen door verscherpte controles op de registratieplicht van werkzoekenden met een bijstanduitkering. De cijfers van UWV mogen niet worden verward met de werkloosheidscijfers, zoals deze door het CBS worden gepresenteerd.

Totale vacaturemarkt

Het totaal aan vacatures per bedrijfssector in een bepaalde periode en in een bepaald gebied.

Laag-middelbaar-hoog beroepsniveau

Vacatures op laag beroepsniveau zijn vacatures waarvoor maximaal een vmbo opleiding gevraagd wordt. Middelbaar beroepsniveau houdt in dat het gaat om vacatures waarvoor mbo of havo/vwo niveau gevraagd wordt. Hoog wil zeggen, dat de vacature bestemd is voor mensen met een hbo/wvo opleiding. Het beroepsniveau kan verkregen zijn door werkervaring of door opleiding.

Startkwalificatie

Een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-2; dat wil zeggen niveau 2 van de kwalificatiestructuur, zoals vastgelegd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)).

WW-uitkering

Vanaf januari 2014 neemt UWV de WW-uitkeringen als uitgangspunt bij de analyse van dynamiek op de arbeidsmarkt. WW-uitkeringen hebben betrekking op ontslagwerkloosheid en geven daarom een actueel beeld van de ontwikkelingen en dynamiek aan de aanbodkant van de arbeidsmarkt. Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben, bijvoorbeeld uit meerdere dienstverbanden. Van de lopende WW-uitkeringen is gemiddeld 4 à 5 procent van personen met meerdere WW-rechten. Bij WW-uitkeringen naar bedrijfssector wordt de herkomstsector weergegeven. Dit betreft de sector waar het recht op de WW-uitkering is ontstaan. Jongeren kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Beëindigde WW-uitkeringen

WW-uitkeringen worden vooral beëindigd door het vinden van werk of het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Andere redenen voor beëindiging zijn bijvoorbeeld ziekte, arbeidsongeschiktheid of het volgen van een opleiding.